

Előfizetési feltételek

hazában hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések díja:

— centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok különárkedvezményben részesülnek.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Külső ár 2000.

AZ ALSÓREHÉVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal

Földes Ede

könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova úgy a lap szellemi részét ille közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Karácsony.

A templomokban ismét zeng a zoltár, a hatalmas tornyok harangja újra megkondul, hívó szavára templomokba özönlik újra a tömeg. Az ablakokból kimosolyog a karácsonyfák piczi lángja, terített asztaloknak örvend az emberiség. Ami hang, az örömről beszél megint, ami érzés, az reménykedve tör eg felé, ami imádság, az hálát rebeg.

Ime, tehát örömnappa van az emberiségnek, melyet szörnyű csapások suttanak mindenféle, reményt érez a világ, melynek költői, írói és bölcs vezérei régóta nem hirdettek már egyebet zord kétségbeesésnél és imára kulcsolja kezét minden ember, ki tegnap még tetszelgett hiteltelenségével, Isten nevének talán megtagadásával is.

Ünnepet ül a keresztény világ, ünnepel a tévelyeiért melyen sújtott emberiség, Istenhez fordul a bűnös lélek és minden szív, minden elme várja a világ Megváltójának születését.

Csak most várod a Megváltó születését, árva lélek, ki már kezezer éve szállott alá a mennyekből és meg is halt éretted, hogy saját élete arán váltsón meg a karhozattól?

Kétezed év óta várod e napon a mi Megváltó Jézusunkat és éppen csak e napon hívod, fogadod őt, holott minduntalan közeledben érezhetned?

Ma örvendesz születésének inkább, holott töled függ, hogy minden nap, minden órában újra szülessék szived felekölt érzéseiben, nemes, jó cselekedetében?

Ma csupán születésének kétezredik évfordulója és nem föltámadása, égbemenetele után való folytonos létezését, örök jelenlétét ünnepeléd?

Hívó ember, kinek életed tele tévedéssel, ki álérzésséddel magad vonsz sötét lepelt a legragyogóbb világosság elé, én nem itélem el gyarlóságodat, én nem zavarom ünnepedet, mert ha életed legtöbb órájában gyöngye vagy és érzéketlen, ez az ünnepnapod hasonló a mérhetetlen sivatag tengerén fakadt enyhe forráshoz, borus égbolt egyetlen virrasztó kis csillagához, háborgó oceán zöldelő szigetéhez, melyet oly ritkán pillanthat

meg az utolsó deszkaszálon már-már halálos harcztól vиво hajótörött!

Ki tömné be a kicsiny forrást azért, mert körülé homokáradatot kavart föl az ördöklő szatum?

Ki vetné meg az égi bolton csillogó egyetlen kis mocsest, mely csillagmíriadók hivatását teljesíti? Ki lökné a melybe oceán szigetét, melyet talán Ó, a Tengerek Csillaga mutat fel a végleg kétségbeesettnek? Vagy ki ragadná el a szegény hajótörött utolsó deszkaszálát, végmenedékét, ha már a büszke gálya elsüllyedt?

Ki tiltana el teged a megváltás ünnepétől, tévelygő, beteg lélek, bár csupán e napja életednek az üdítő csermely, a világító csillag, a zöldelő sziget, utolsó deszkaszál és sivar korszak mérhetetlen nyomorában vergődő, szegényes életednek!

Nem, nem szemrehányó ajakkal jelenik meg nekünk Jézus Krisztusunk, világ Megváltója, emberiség Megváltója!

— Jöjj, szerez e napon, mint szerettél zsonge gyermekeséged első napjaiban! így szól a kerges szívű férfiúhoz, ki kincseivel, hatalmával tölti meg az egész szívet.

— Jöjj, higgy e napon, fogadd el a nagy napnak fényözönét azért a mesterséges világu eszközért, melyet fölvilágosodásodnak nevezel! szól a modern tudóshoz, modern költőhöz, ki e napon elvesztette ajkanak gunyos mosolyát, szívének sivar érzelmét.

— Jöjjetek mind, mind, akik kétségbeestetek és érezteket e napon boldok születésem, dicső, nemes életem, fölséges halálom haszáat, gyűnölcsét, a megváltás údvösségét! szól mindenkihez, akinek vigaszra és bocsánatra van szüksege.

Akkor pedig az egész világhoz, akkor pedig minden emberhez szólottál, oh, én Megváltó Istenem, mert legyen ezer és ezerféle sorsa, helyzete az embernek, a bánat és a tévelygés egyenlősége mégis meg van közöttünk!

E napon legyen meg a szeretet egyenlősége, melyben megvan a kiegyenlítés, a gyógyító balsam, a bűnbánás és Krisztus Urunk irgalmanak hite és reménysege.

SZEMLE.

Az állami tisztviselők ünnepi ajándéka az a 16 millió korona lesz, mely a pénzügyminiszter által f. hó 21-én benyújtott törvényjavaslat szerint f. év elejétől számítható hatálylál fizetés természetével bíró pótlék-képpen fog kiosztatni. 22.645 tisztviselő várja e méltán kiérdemelt segélyt, mely éppen a tél folyamán sok nehéz gondot fog elsimítani vármegyénk területén a derek és közbecsület méltán kiérdemelt tisztviselők családjai körében.

Az ujoncz törvényjavaslat általános vitája f. hó 22-én befejeződött. De nem kell busolni az obstrukció híveinek: hosszu zárobeszédek s a részleteknél újabb zöngemények várhatók. Nyíry honvédelmi miniszter mely sajnálattal utalt az obstrukció által okozott vegtelen károokra s különösen arra, hogy a Balkán háborgó helyzetére való tekintettel 40000 magyar póttartalékost kell behívni, kik közül mintegy 28000 családját kénytelen elhagyni, mivel az ujonczozást megtartani nem lehetett. Bizony, az obstrukáló szelbaliak szívükre vehették volna Nyíry miniszternek egy hónappal ezelőtt tett kéréseket, akkor e szomorú helyzet nem következett volna be.

A Kossuth-pártot s különösen Kossuthot az ellenzék Holló-Ugron-Szederkényi csoportja és a „Magyarország” Barthája erős támadásokban s méltatlan gyanúsításokban részesítették. Kossuthék önértékesen utasították vissza e mérges kifakadásokat, a mi szintén sok időt rabolt el a Ház tanácskozásából. De hát — nekik ez miudegy.

A szegény tanulókat segélyező kör közgyűlése.

E jótékony egyesület immár 20 éve működik áldásosan, fenntartva nemes szívek buzgalmával és a közönség áldozatkészségével. F. hó 20-án tartott közgyűlésén ez áldozatkészséget köszönte meg szívből jövő szavakkal Török Bertalané, az egyesület fíradhatlan elnöknője megnyitott beszédében. Utána Baranyay Károlyné titkárt, reámutatva a fokozódó szüksegre, felemlíté, hogy amíg

TÁRCSA.

Karácsonykor.

Ölelkeztek ma valahányan össze,
A fényes palota a kunyhót köszöntse,
Diszes kísérettel házról-házra járjon
Szívet melegítő karácsonyi álom
Az egész világon.

A czedrus tar feje hajoljon a porba
S bugyon a szolozsma minden kis bokorba,
Folyjon össze végre magasság és mélység,
Hadd lássa a nagy Ur a szeretet népét,
Saját maga képét.

Ne legyen oly széles ez a világ máma
S ne is jusson öröm senki poharába,
Ne keressen egy se vesztett boldogságot,
Alkossan az egész egy kicsiny családot,
Kit Isten megáldott.

Csillagos arczával hajoljon le az ég.
Simogassa végig rajtunk a jobb kezét,
Legközelebb ott járjon, hol Kárpátok orma
S minden hantját — mintha szerelmes volna —
Csókolgassa sorba.

Hintsen el tövénel, hisz van ott fönn harmat,
Olyan magot, melyből óriás fa sarjad.
Hadd zughassa ugy, hogy egész világ értse,
Huszmillió magyar, Hadur régi népe:
Szeretet és Béke!

Tarsfalvi Albert.

Magyar Remekírók.

IV. sorozat: Kurucz költészet; Kisfaludy Sándor munkái, I. köt.; — Széchenyi István munkái, I. köt.; — Vörösmarty Mihály munkái, IV. köt.; — Tompa Mihály munkái, II. köt. — Kiadja a Franklin-Társulat, Budapest, 1903.

Az a nagy és értékes gyűjtemény, melyben a Franklin-Társulat összegyűjtöni vállalkozott a magyar nemzeti géniusz legjelesebb alkotásait, ismét öt szép kötetel gyarapodott. Kapóra jelent meg a „Remekírók” e negyedik sorozata éppen Karácsony előtt. Mert a ki könyvet szokott ajándékozni annak, a kit szeret vagy becsül, — s ilyenek sokan vannak — bizonyára nem talál marandóbb becsü könyveket a „Magyar Remekírók”-nál.

Ennek a negyedik sorozatnak, a Kisfaludy Sándor, a Vörösmarty és Tompa munkáinak egy-egy kötetén kívül, két igen nevezetes, szinte azt mondhatnók: egyetlen köteté van. Az egyik: a Kurucz költészet, s a másik a Széchenyi István gróf válogatott munkáinak első kötete. Mind a kettő régen érzett hiányt pótol irodalmunkban, s éppen ezért különösebb figyelmünkre érdemes.

A Kurucz költészet — talán mondánunk se kell — a magyar nemzet szabadság-kultuszának hű tükre, s egyuttal a Rákóczi és Thököly dicsőségének örökös emléke. A mióta Thaly Kálmán, a kurucz kornak fíradhatatlan búvára, és az ő nyomán Toldy és Erdélyi, a két jeles irodalom-történétíró, fölkutatták és közreadták a vitézi énekek és elegyes dalok gyűjteményét, egyre jobban bebizonyosodott, hogy a „kurucz költészet” voltaképpen nem izolált fejezet irodalmunk történetében, hanem alkotó része, illetőleg láncszeme annak a népies magyar költészetnek, mely a századok során soha meg nem szakadt, hanem egyre élt és fejlődött. „Egyrésze a történeti népköltészetnek — írja Erdélyi Pál, a kötet öt-

mertető előszavában: — harmincz-negyven esztendőnek (1670—1711) költői formában való megnyilatkozása. Nem önálló, hanem ez idő szerint a legjobban képviselt és ismert fejezete a népi költészet történeti fejlődésének”.

Végig lapozván ezt a szép kötetet, melynek tartalmát Erdélyi Pal nagy szeretettel és finom ízléssel válogatta össze a „Kurucz költészet” gyöngyeiből, meg-elevenedik előttünk az a legendaszerű kor, melynek emléket ma már csak a „Rákóczi-induló” őri köztünk. És a mint erre a szilaj indulóra gyorsabb pezsgésbe jön a vérünk, ugyanúgy hevesebb lüktetésbe kezd a szívünk is, mialatt a szemünk révedezve jár az izzó hazaszeretettel telített fekete betűkön, mert minden sor egy-egy fohász a szabadságért s egy-egy fogadás, hogy „vérük hullajtásával” is kivívják ezt a szabadságot, a mely — fájdalom! — elveszett akkor, és pedig sok időre vesztett el!

Rákóczy, Bercsényi és Bezerédi — a „vitéz magyarok vezéri” — az áruló Ocskay, a „fejedelem villama”, a rettenetes vak Bottyán, s a kurucz-világnak valamennyi, többé-kevésbé híres és hírhedt szereplője, föl egészen Károlyi Sándorig: mind előfordulnak e dalokban, viselt dolgaik érdeme vagy becstelensége szerint, egész addig a szomorú pillanatig, a melyben „kiállott Rákóczy a munkácsi sanczra, — Reá támaszkodék pánatos pallósára” . . .

E szomorú pillanatig váltakozva csendül meg a „Kurucz költészet”-ben, a hol dicsőségesen fölragyogó, hol veszedelmes zátonyra jutott a szabadságnak az ujjongása és keserűsége, a szerint, a mint a Rákóczy fegyverei győztek, vagy vereséget szenvedtek. Ettől kezdve azonban, miután a szabadság ügye elveszett, csupa fájdalom sir a török sip, vagy a magyar fíradatós hangján s a szerencsétlen ország állapotát semmiféle korfeszítő rajz

5 évvel ezelőtt 141 tanuló nyert segélyt, most 181-et kell támogatni. Az egyesület tagjai közül mely részvétellel említé fel Felszeghy Sándorné választmányi tag, Váro Ferenczné, öz. Török Józsefné, öz. Wokál Jánosné, öz. Bójihe Zsigmondné és Málusi Károly rendes tagok elhunytát.

A tagok létszáma 23-al apadt, szaporodott azonban Zeyk Dánielné br. Kemény Ida ömglával, mint alapító taggal és 34 rendes taggal. A tagok száma 264, kik közül alapító 5, pártoló 10, rendes tag 249. Az egyesület jövedelmét 2 műsoros estély, egy színelőadás és Grail Erzsébet szavaló művésznők jóságos szíveségéből egy „Aranyest” szaporította. Csak így lehetett most 181 tanuló segélyezni, kik között szétosztott 79 köntös, 75 pár lábbeli, 43 kabát, 39 nadrág stb. A város minden iskolájának legszegényebb tanulóit, vallás különbség nélkül részesítette a jótékonyaságban. Kövér János pénztárnok nagy lelki meglepéssel tehetett jelentést a pénztár állásáról, mely jelenleg 9585 kor. 35 fillért mutat ki. Miután Török Bertalan vál. tag jelentést tett a számvizsgáló bizottság kedvező eredményű eljárásáról, a közgyűlés Kövér János pénztárnoknak köszönetét fejezte ki.

Választmányi tagokká Zeyk Dánielné, Szász Józsefné és Foglár Józsefné tagokat választotta meg a közgyűlés nemes buzgalmuk elismerésül. Számvizsgálóul Krismanits Vilmos, Dömök Erzsébet és Gáspár János tagokat küldte ki a gyűlés. Ezután következett a ruha kiosztás, mit növelt még egy-egy jól megrakott zacskó süteménnyel, gyümölcscsel töltve. Az ünnepélyt Lázár Mácsi énektanító kiváló vezetése alatt a polg. iskola leánykainak énekára nyitotta meg és fejezte be, miután Török Bertalanné elnök halásan köszöntö meg a szíves érdeklődést, mit az is mutatott, hogy alig-alig lehetett elférni a teremben, úgy hogy jövőre okvetlenül valamely nagyobb terem kell e végre kikérni. Városunk előkelői közül láttuk Zeyk Dániel buzgó főispánunkat és Zeyk Károlyt kedves nejeikkel, br. Kemény Annát, s a tagok is igen szép számmal jelentek meg. Szívvel óhajtuk, hogy az egyesület minden évben ilyen szép sikert mutathasson fel.

—n.

Öz. Ebergényi Sándorné

szül. Székely Teréz

sz. 1819. + 1903.

Egy minden ízében derék, magyar nő: öz. Ebergényi Sándorné szül. Székely Teréz úrnő halt meg Abrudbányán e hó 12-én. Szép kort ért el: 84 évet élt. E hosszú életet oly erényesen, oly bámulatraméltó kötelességgel élte le, hogy azt a nagy, igaz, őszinte részvétet, amelyet halála keltett, azon kiváló tisztelet,

becsülés, amelyben életében részesült, valóban jól kiérdemelte. Mint feleség, mint anya, mint a két ízben jutott özvegyesre, (első férje: Madán János tekintélyes bányabirtokos, verespataki lakos volt), de e két nagy csapás, mely nemes lelken oly nagy sebet ötlött, nem volt képes arra, hogy anyai kötelességért benné csökkentse, sőt ellenkezőleg: minden gondolatja gyermekei voltak, minden imája érettök volt, nekik élt s értettök életét is képes lett volna feláldozni. E nagy szeretet meg is lett jutalmazva. Gyermekei hasonló szeretettel rajongták őt körül, kik mind számottevő tagjai a társadalomnak s kiknek előmenetelét megengedte neki érne a Mindenható.

Lányai közül Heléu, Moldován Lajos verespataki gyógyszerész s tekintélyes bányabirtokosnak; Róza, Burján Ferencz kir. kohófőnöknek; Mária, Loyczel Ferencz kir. járásbírónak volt a neje s most mindnyájan — fájdalom — ezek özvegyei; Lujza, Molnár Árpád abrudbányai köztisztviselő részeseül kereskedőnek a neje. Fiai közül: Madán Ferencz kir. bányakapitány Nagybányán; Dr. Ebergényi Sándor miniszteri titkár Budapesten. Unokái közül: Dr. Loyczel Kálmán kir. törvényszéki bíró. Leányunokái közül: Loyczel Ilona, Dr. Kovács Lajos törvényszéki bíró; Loyczel Mariska, Balló Gábor pénzügyi számellenőr; Ivánka pedig Dr. Veress Árpád törvényszéki jegyző neje.

Szeretettel és tisztelettel öveztek őt körül a míg élt s szívből eredő könnyeket hullatnak most, a midőn meghalt. Emléke szívükben örökké élni fog, azt elhomályosítani, meggyöngíteni az idő sem leend képes, mert hisz gyermekei, unokái, dédunokái szívében oly lánggal ég, hogy az mindig megmaradand, e nagy szeretet és tiszteletet az utódoknak épségben fogják átadni s azok bizonyára ép ily épségben megtartani s tovább adni!

Az elhunytak halás gyermekei oly fényes temetést rendeztek, a melyre még itten senki sem emlékszik, egyben teljesítették még életében kifejezett ama óhaját: „Verespatakon temessetek el engem, ahol születtem, ahol szülőim és férjeim pihennek; oda vigyetek, ott hantoljatok el engem!”

E hó 15-én d. e. 11 órakor szentelték be a róm. kath. vallás szertartásai szerint a drága halott tetemeit. A szertartás alatt az Abrudbányán időző Szilágyi Dezső kitévő színtársulatának egynehány tagja énekelt el egy gyászalt nagy hatással. Valóban jól esett látnunk a: impozáns módon nyilvánult részvétet, a melyet Abrudbánya város nemes lakói az elhunyt és hátramaradtjai iránt kimutattak. Ott volt Abrudbánya színe-java! A szebbnél szebb koszorúkkal elborított díszes gyász-kocsira helyezett érczkoporsóban nyugó halottat ten-

gernyi sokaság kísérte ki a város határáig példás, szép rendben, a melyért a dicséret nemcsak a gyászoló közönséget, hanem a város derek rendőrkapitányát: Volny József urat is illeti. A gyász-kocsit az abrudbányai róm. kath. plébános vezetése alatt hosszú kocsisor kísérte, melyben az elhunyt gyermekei és közelebbi rokonai foglaltak helyet. Délután két órakor érkezett az összes templomok harangjainak zugása mellett Verespatak piacára, a mely zsufova volt a résztvevők nagy sokaságától. Itten a verespataki róm. kath. plébános várta a halottas menetet, a gyász-kocsiról éppen a néhai volt lakóháza előtt levették a koporsót, azt hat egyenruhás bányász vette vállára s vitte a két pap vezetése alatt óriási tömeg kíséretében a róm. kath. templomba. A templom zsufoolásig megtelt gyászoló közönséggel s meghatottan hallgatta Székely Károly plébános gyönyörű gyászbeszédét, melynek befejezte után az elhunytat az örök nyugóhelyére vitték, ott elhelyezték gyermekeinek keserves zokogása s az egész gyászoló közönség könnyekben nyilvánuló meghatottsága között.

Most már ott nyugszik felejtethetetlen édes apja mellett; egy hosszú élet fáradsalmait teste ott fogja kipihenni, míg lelke az örök dicsőségben örökké élni fog s onnan jól eső érzéssel néz le hátrahagyott övéire, rokonai és jó ismerősei és barátjaira látva, hogy példásan átélte életét a földiek is méltányolni tudják s hogy a szívében lángolt nagy szeretetet nem pazarolta méltatlanokra, halátlanokra.

Nyugodjék békevel!

r. l.

Nyilatkozat.

Egyenes kérdésem folytán tudomásomra hozott, hogy a nagyenyedi Kossuth-asztaltársaság tagjai neheztelnek rám, mert lapunk f. évi 94-ik számában megjelent „Bohóc és piczula” című közleményt nekem tulajdonítják és társaságukra vonatkoztatják.

Az említett közlemény megjelenése óta már egy hónap telt el, a nélkül, hogy valaki e dolog felől akár lapunk szerkesztőit, akár engem megkérdezett volna. Hanem e helyett a pusztá feltevésen alapuló gyanu alattomban és mesterségesen ápolgatott, terjesztett és súlyos váddá élesztett. Városunk polgársága iránt való tiszteletem és a magam iránt való kötelességem parancsolja, hogy ezt a mesterségesen szőtt és terjesztett gyanut az alatomosság rétegeiből kiszabadítva, tiszta világításba állítsam.

A „Bohóc és piczula” közleményt igenis én irtam válaszul az „Erdélyi Hírlap” f. é. 119. számában „A közvélemény és lapunk” czim alatt közölt támadására; s a lapunk ellen intézett méltatlan és becsmérő támadás folytán érintetem benne azon módokat, melyeket az

nem jellemezhetné hibében, mint a kötetnek utolsó előtti dala, melyet ide iktatunk:

Rákóczy, Bercsenyi! Ragyogó vitézek!
Napkelet tájiról, fegyverre kelének.
És, a mint fölkeltek, fohászuk égbe szállt:
„Segíts meg, Istenünk, harcaink hevén át!”

Segíts meg, Istenünk! És Te, Szűz Mária,
Hogy el ne pusztuljon magyarok hazája!
Magyarok hazája, oly dicső volt híred,
Hogy aranyalmanak neveztek el téged.”

Az alma lehullott, csutkája van csak meg,
Mióta az ország labanczokkal tele lett;
Magyarok hazája, aranyos szép alma,
Ki teged őrizett, hideg hant takarja.

A „Kurucz költészet” a „Magyar Remekírók”-nak minden esetre egyik legszebb és legértékesebb kötete. Ugyanezt mondhatjuk a Széchenyi István gróf munkáinak első kötetéről is, melyet Berzeviczy Albert rendezett sajtó alá. A hosszú bevezető tanulmány, melyet a kötet élére irt, talán a legértékesebb azok közt, melyeket valaha „a nemzetébresztő legnagyobb magyar”-ról irtak. Meglátszik rajta, hogy nemcsak szereti Széchenyit, hanem alaposan ismeri mind lelki és kedélyvilágát, mind politikai és társadalmi munkásságát is. Sikeresen védi meg ama nem régiben támadt tendenciózus törekvés ellenében, mely szeretné föláldozni Széchenyi nagyságát a Kossuth-kultusz oltárán, s igen helyesen jegyzi meg, hogy nemzeti pantheonunk miudkettőt

— Széchenyi is, Kosuthot is — csonkítatlan nagyságában fogadhatja magába egymás mellett is; mert „az hogy működésük egy időben ellentétes volt, nem csökkentheti annak a ténynek az értékét, hogy mindkettőnek tüneményes alakja a hazánknak, a mi történetünknek ékessége”.

Széchenyinek ebben az első kötetében a Hírel, Világ, Stádium és az Utirajzok foglal helyet. Mindjárt ez a program és beosztás is mutatja, hogy Berzeviczy mily nagy értelemmel válogatta össze Széchenyinek azokat a munkáit, a melyekből az olvasó legjobban megalkothatja e kiváló emberünk helyes képét. Tudott dolgot ismétlünk, mikor azt mondjuk, hogy soha könyv nem tett akkora hatást nálunk, mint a Hírel „A régi táblabíró parasztlázitónak és birtokrablónak hitte Széchenyit, de a tiszteletbeli aljegyző és a fiatal ügyvéd a haza megváltójának”, — mondja báró Kemény Zsigmond.

Tudjuk, hogy a Hírelt gróf Dessewffy megtámadta, és Széchenyi a támadásra a „Világ”-gal felelt, a mely czim azt jelenti, hogy írójá világosságot akart vetni a vitás kérdésre. Sokan a „Világot” tartják Széchenyi legsikerültebb és legdiadalmasabb könyvének; de ha igaz is, hogy ellenfelet fényesen megczáfolta, viszont azt se lehet tagadni, hogy a „Világ” hangja fölötte éles, sok helyütt pedig szinte maró és gyöngédtelen. A „Stádium” folytatása és kiegészítő része a két előbbi könyvnek, betetőzése annak a társadalmi és közgazdasági átalakulásnak, melyet Széchenyi olyformán óhajtott s a melynek valósitására se pénz, se időt, se fáradságot nem kimélt.

E komoly és örökké becses tanulmányoknál — Szé-

chenyi egyéniségének megítélésére — fontosabbak az Utirajzok, melyekben a nagy férfiú egész mivoltát szinte pongyolában látjuk. Nem sok az egész: alig nyolczad-része a vaskos kötetnek, de a Széchenyi meghasonlott kedélye, elégedetlensége a világgal és önmagával, a lelki egyensúly hiánya vagy legalább tökéletlensége annyira kéri a 25—30 lapból, hogy megértjük belőle azt a szomorú véget, a mit önkezevel készített magának.

Bárhogy van is, erre a kötetre szükség volt, s valóban örülhetünk, hogy megjelent. Széchenyi munkáinak elfogytával nagy alakja is kezdett feledésbe merülni, pedig nemzetünknek mindig nagy szüksége van az olyan példákra, a miót Széchenyi mondott, s az olyan tanításokra, a mikkel ő oktatta haladásra a nemzetet. Igaz, hogy az iskolákban olvastatnak szemelvényeket a munkáiból; de míg egyfelől az, a mit az iskolákban tanulunk vagy olvasunk, később — épen mert az iskolában foglalkoztunk vele — kicsiségnek vagy figyelmünkre nem méltónak tetszik, addig másfelől ezek a kivonatok — épen mivel a komolyabb, elvontabb rész hiányzik belőlük — nem elégíthetik ki azt, a ki magasabb rendű intenczióval óhajtaná tanulmányozni a Széchenyi iratait. Így, a hogy ez az első kötet megjelent, — kivált a Berzeviczy alapos és szélesen megírt tanulmányával együtt — valósággal nyeresége irodalmunknak és örökké becses kiadvány marad.

A „Magyar Remekírók” IV. sorozatának többi három kötetében a Kisfaludy Sándor, Tompa és Vörösmarty egy-egy kötetét kapjuk.

A Kisfaludy első kötetéhez Heurich Gusztáv irt a lapos kritikai bevezetést. Nála rátermettebb kritikuskun

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMESEZŐ ISZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

E. H. szerkesztősége, lapja kelendőse érdekében, csufondáros versek és személyeskedések alakjában felhasználta. Sőt tehát a „Bohóc és piczula” válaszul és egyenesen az E. H. szerkesztőjének; senki másnak nem volt oka és joga azt magára venni. És mégis, a megjelent erélyes közlések dacára, a Kossuth-asztaltársaságra hártított a közlemény, nem tudom kik, de bizonyosan olyan emberek által, kik elvékonyan vallják és hirdetik, hogy a politikában minden eszköz szabad, csak célra vezessen. Ezzel a vakmerő hazugsággal aztán, úgy látszik, városunk polgárságát általánosan izgatták; s végre már az is feltehető volt, a mint erről írásban felvett jegyzőkönyv tanuskodik, hogy ha én jó barátimmal a társaság nyilvános estélyére vendégül elmegyek, engem a polgárság részéről valami kellemetlenség érhet.

Hát én nem hiszem el, hogy bármiféle hazudozással annyira félre lehessen vezetni a mi értelmes polgárságunkat, hogy én az ő körében bármikor nyugodtan meg nem jelenhetnék. Nem hiszem, hogy az a polgárság, melylyel már tizenöt éve osztoz meg a jó és balsorsot; a melynek ügyeit mindig szívemen viseltem s szerény tehetségem szerint előmozdítani igyekeztem. A nélkül, hogy munkásságomért bármi egyébre, mint baráti jó indulatra számítanék: ellenem olyan haragot tudjon táplálni, melyre soha és semmiféle módon rá nem szolgáltam. Hanem azt igenis elhiszem, hogy ezen polgárság hangulatát ellenem izgatták; azt meg írásból tudom, hogy aztán a beállott kellemetlenséget a polgárságra hártították.

Nyugodtan bízom ezt az ügyet városunk közönségének elfogulatlan bírálata alá. A magam részéről csak arra szorítkozom, hogy ha valaki a megerdemelt és megkapott fricskát elmagyarázza, hogy az tulajdonképpen nem nekí szól, hanem másnak; s egy tekintélyes társaság hata mögé bujva azt eszközül akarja felhasználni alattomos beszúja kielégítésére: ezt az eljárást közönséges gyávaságnak s ehhez méltó szégyenletes magó-ernek tartom.

László István.

Vegyes hírek.

— **Lapunk** mai száma kettős terjedelemben jelenik meg, mert az ünnepek miatt munkaszünet lévén, jövő vasárnap lapunk nem jelenhetik meg.

— **Boldog ünnepek!** Olvasóinknak a Krisztus eljövételét hirdető szent Karácsonynak, a Megváltó születésének s az egész világot egy családdá övező szeretetnek ünnepén otthonias, bekés és családiasan meleg boldogságot kívánunk.

— **Kinevezés.** Zeyk Dániel, Alsó-Fehér vármegye főispánja gr. Bethlen János közigazgatási gyakoronok tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki.

— **Alsó-Fehér vármegye törvényhatósága** f. hó 21-én d. e. fél 10 óran kezdve rendkívüli közgyűlést tartott mélt. Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán elnöklése alatt. Elnöklő főispán a gyűlést megnyitván bejelentette, hogy törvényes jogánál fogva gr. Bethlen János közigazgatási gyakoronok tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki. Az új aljegyző hivatalos esküt tett a közgyűlés

aligha akadt volna erre a munkára, mert a Kisfaludy Sándor költsézetének helyes méltatásához okvetlenül szükséges az olasz, francia és német irodalom tüzetes ismerete is, ezt pedig Heinrich Gusztáv teljes mértékben bírja. Csakis így sikerülhetett a bevezetés, a melynek különben még az is érdeme, hogy nemcsak a költőt, hanem az embert is megismerteti velünk. Ebben az I. kötetben Himfi Dalainak mind a két részét: Kesergő és a Boldog szerelmet kapjuk.

A Tompa munkáinak II. kötetében a Dalok, Ódák, Románok és Balladák foglalnak helyet. Ezt Lévy József rendező sajtó alá, a ki az első kötethez gyönyörű bevezetést írt Tomparól. A Vörösmarty munkáinak IV. kötetét melyet a nagy költő leghivatottabb kritikusa, Gyulai Pál rendez sajtó alá, a drámai költeményeket (2. kötet) tartalmazza, s a legvastagabb kötetek egyike (362 lap), a melynel, ebben a sorozatban, csak a Széchenyi munkáinak I. köteté terjedelmesebb (390 lap). Látni való ebből, hogy a kiadó társulat ugyancsak bőkezű, mert az eredetileg 15—20 ivre terjedő kötetek helyett gyakran ad 22—25 iveseket is. A kötetek kiállítása minden tekintetben mintaszerű és hasonló az előbbiekhöz.

A „Magyar Remekírók” 55 kötetben jelennek meg, öt-öt kötetes sorozatokban, minden felevben. Az egész mű ára díszes kötésben 220 korona, s megrendelhető minden könyvkereskedésben, vagy magánál a kiadó czégnél (Fanklin-Társulat, Budapest, IV. Egyetem-utca 4.), s hogy bárki könnyen megszerezhesse, havi 2 koronás részletfizetésre is kapható.

színe előtt. A gyűlés után dr. Darányi Ignác volt földművelésügyi, dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi és Kolozsvári Dezső volt honvédelmi minisztereknek, állásuktól való felmentésük alkalmával, meleg hangu bucsu iratot állapított meg. Gróf Tisza István miniszterelnöknek és miniszter-társainak pedig, a kinevezetésekről értesítő leirat kapcsán, melyben a megye közönsége az államkormányának nehéz feladataiban való szíves támogatására keretik fel, üdvözlő feliratot küldött. Székelyhíd Viktor, fillokszera-biztosnak állásáról való lemondása alkalmával 6000 korona végkielégítés és jegyzőkönyvi elismerés szavaztatott meg. Dr. Hosszú László lugosi gör. kath. püspökke való kinevezetése közölvén, szíves hangu átiratban kéri a vármegye közönségét, hogy őt szélesebb téren nyilvánuló magas rendű feladatainak teljesítésében támogatni szíveskedjen. A közgyűlés lelkes elismeréssel és köszönettel emlékezett meg az új püspöknek közügyekben való fáradságtalan és buzgó tevékenységéről; s erről üdvözlő átiratban értesített. A közigazgatási ügyek közt legnevezetesebb a járásorvosok fizetésének lakáspénzzel és uti általánnyal együtt 2800 koronára való emelése. A közügyi ügyek közt Abrudbánya város képviselőtestületének Képes Ferencz kezéjébe tárgyában hozott és megfélebbezett határozata több községnek egyházi cselokra való adományozása és a verepataki járás községeinek arra vonatkozó határozata, hogy Versepatak helyett Abrudbánya legyen a szolgabírószék helye, megsemmisített. Br. Tkoiczky Józsefnek azon kérése, hogy a nagyenyed-torockói helyi érdekű vasut törzsrészvényeiből a vármegye közönsége 60000 kor. értékig jegyezzen, fedezet hiányában nem volt teljesíthető. A gyűlés d. e. 11 órakor az elnök elterése közben véget ért.

— **A Kossuth-asztaltársaság** Rákóczi-ünnepére f. hó 20-án este — a mint értesült — nagy közönség jelenlétében folyt le a Köt. Hattyu szálloda kávéházában. Sajnáljuk, hogy részletekben nem referálhatunk; mert lapunkhoz sem meghívó, sem tudósítás nem érkezett.

— **A gyulafehérvári műkedvelők** részben a létesítendő Műkedvelő-Társulat alap javára, részben az állami iskola szegény gyermekeinek felruházására f. év december hó 26-án, karácsony másodnapján dr. Felszeghy Lajos védnöksége alatt az Európa Szálló dísztermében színi előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Belépő díj: I. rendű zártszék 1 kor. 60 fill. II. rendű zártszék 1 kor. 20 fill. Állóhely 1 kor. Deákjegy 50 fillér. Kezdeté pont 8 órakor.

— **Unitárius isteni tisztelet.** Folyó hó 26-án, azaz karácsony másodnapján délelőtt 11 órakor a helybeli leányiskola egyik tantermében urvasorasztsákkal egybekötött unitárius isteni tiszteletet tart tiszteletes Gál Miklós torockószentgyörgyi lelkész.

— **Nyilvános számadás.** A községi óvodában f. hó 21-én, az előző evekhez hasonlóan lélekemelő karácsonyi ünnepély volt, mely alkalommal 36 szegényebb sorú gyermek telihunak valóval és 10 gyermek láb-belivel látattott el. A többiek is kivétel nélkül részesültek a kegyes adakozók által begyűlt ajándékokból. A karácsonyfára adakoztak: mélt. Zeykfalvi Zeyk Dániel 20 kor., mélt. Zeykfalvi Zeyk Károlyné 24 drb. kabát, mélt. Zeykfalvi Zeyk Miklósné 8 kor., Török Bertalané öngyágsága 4 kor. és süteményt, Szász Józsefné öngyágsága 1 véka diót, 2 koszoru füget, Kovács Józsefné öngyágsága 5 kor., Dömök Erzsébet öngyágsága 1 kgr. János kenyeret, 2 koszoru füget, Dobozí Vilmosné öngyágsága ruhaneműt, Tóth Jánosné urnó ruhaneműt és süteményt, Nagyenyed város tanácsa 20 kor., dr. Vinkler Albert 2 véka almát, Bisztricsány Pál 1 véka almát, Korbuly Kristóf 6 mt. ruhakelmét, 10 drb. gyapjukendőt, 6 drb. zsebkendőt, Óvobacsi 1 kgr. János kenyeret, Tangel József 20 drb. kis kezi táskát, Vajna Miklós 4 drb. gyapju kendőt és 12 drb. zsebkendőt. Mindezekért fogadják a kegyes adakozók a kiadékok nevében leg-hálásabb köszönetemet. Sassné Vadady Etelka, helyettes óvónő.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szegény tanulókat segélyező kör segélyezésére és karácsonyfájára kegyesek voltak adakozni: Zeyk Dániel 20 koronát, özv. Zeyk Miklósné 20 kor., Fogarasi Beláné 5 kor., Reinbold Olivérné 4 kor., dr. Jeney Elekné 4 kor., Hollós Istvánné 2 kor. Ruhaneműt adtak: Müller Mihályné, Török Bertalané, Imreh Józsefné, dr. Mátyás Mihályné, uzoni Kovács Józsefné. Kendőket: Tangel József 10 drb., Korbuly Kristóf 12 drb. és 22 zsebkendőt, Vajna Miklós 12 drb. Süteményt, gyümölcsöt adtak: Török Bertalané, br. Bauffy Kazimírné, Müller Jenőné, Szász Józsefné, Fűzy Katinka, Pogány Jánosné, uzoni Kovács Józsefné, özv. Józsa Zsigmondné, Winkler Jánosné, Ujvári Erzsike, Müller Mihályné, Reinbold Olivérné, Krismanics Vilmosné, Barabás Károlyné, özv. Dömök Józsefné, Tóth Miklósné, Sándor Jenőné. Fogadják a tisztelt adakozók az egytel nevében halás köszö-

netemet. Nagyenyed, 1903 december 21. Török Bertalané elnök.

— **Gyulafehérvári hírek.** A néhai kedves emlékt Fogarassy Mihály püspök hagyományából létesítendő egyetem ügye élénk vita tárgyát képezi. Az alap most 2 millió korona. A Gyulafehérvári Hírlap azokkal szemben, kik elforgácsolnák e szép összeget; azt ajánlja — nagyon helyesen — hogy várni kell még körülbelül 17 esztendőig, amidőn oly összeg fog rendelkezésre állani, mely biztos alapot fog képezni ily nagyszertű célra. Egy bizonyos: az alap legnagyobb része oly módon és oly célra használandó fel, mely Gyulafehérvárnak s így közvetve vármegyének is kulturális szempontból kiváló előnyöket biztosítson. — A városi közgyűlés folyó hó 16-án volt, melyen bemutatták a legtöbb adófizetők jegyzékét, mely szerint az első tag gr. Majláth Gusztáv Károly püspök 7638 kor., az utolsó Jaeger Tamás 436 kor. adóval. A csendőrség részére alkalmas helyiség bére túl magas lévén, ezért Maros-váradjára helyeztetett át; a város gondoskodni fog megfelelő helyiségről s kéri fogja a visszahelyezést. Egy Székely Zsigmond nevű tehetséges iparos ifjunak 30 korona havi segélyt szavazott meg a gyűlés, hogy magát a festészetben kiképezhesse.

— **A „Magyar Védő-Egyesület”** Szózatot intézett a nemzethez, melynek feladata a mutatkozó nemzeti bajokból a kivezető utat megjelölni, a nemzeti erő és vagyongyűjtés eddig sajnósan elhanyagolt munkásságának irányt szabni, a csüggedők lelkebe bizalmat önteni s Magyarországot a magyarságnak megtartani, épen úgy a nemzeti termelés és munka gyümölcseit fiainknak és családainknak a jelenben és jövőben is biztosítani és vállvetett céltudatos munkával visszahódítani a kezét reá tett külföld elől, méltó és nagy nemzeti feladat; azért is e nemes és hazafias iránynak készséges hírnökei és harcosai leszünk. Nagyobb és szentebb nemzeti ügyet nem szolgálhatunk; de célt csak úgy érhetünk el, ha vállvetve és magyar szívünk egész hevével egyesülünk és küzdünk nagy nemzeti céljainkért. Ujev után indult meg a „Magyar Védő-Egyesület Közlönye”, melyben az egyesület számot ad munkásságának a hazai iparpártolás és fejlesztés legkülönbözőbb és sokoldalú eredményeiről. Ez eredményekről lapunk olvasó közönségeit általánosan értesíteni fogjuk.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** e hó 5-én történt megalakulása után Veisz József elnöke alatt f. hó 15-én tartotta első rendes közgyűlését. Az elnöki közleményből és a titkari jelentésből értesült a közgyűlés az utóbbi ülés óta elnöklégg elintézt ügyekről és azokat tudomásul vette. Ezek közül kiemelendők a következők: A külállamokkal kötendő kereskedelmi és vamszerződés ügyében a kamarák és szaktestületek együttes emlékiratot terjesztettek a miniszter elé. Rendezte és pedig nagy sikerrel augusztus 9—10 napjain az iparos segédek és tanonczok kerületi kiállítását. A kamara területen létező háziipari foglalkozások adatait összegyűjtötte s ennek alapján összeállította a háziiparok törzskönyvét. Tüzetes véleményét mondott a chicque törvényjavaslat, a halet-biztosításról szóló törvénytervezet, a felsőbb kereskedelmi oktatás szervezése felett. Részt vett az új miniszter Hieronymi Károly és államtitkár gr. Serényi Bela urakat üdvözlő küldöttségben; részt vett a kereskedők egyesülésének alapszabályzatát megállító országos értekezletén. A kamara Désen szervezte a czipész szabászati tanfolyamot és kieszközölte, hogy Kolozsvárt az iparos segédek számára továbbképező szaktanfolyamok rendeztesse, megindította az előmunkálatokat a bádigos, a kárpitós és szobafestő mészoló segédek továbbképzését eszközölő tanfolyamok létesítésére. Kieszközölte, hogy a közeli időben Torda, Nagyenyed, Des, Beszterce, Zilah, Szilágyosmlyó és Gyulafehérvárt a ruha- és czipő szabászatból vándortanítói tanfolyamok rendeztesse. A kamara e közgyűlésre megválasztotta a területet képező 8 törvényhatóság ipartanácsába a tagokat, valamint a kamara közös bizottságának 6 tagját és pénztárnokul Tamásy Istvánt. Az országos ipartanácsba az iparosztály elnöke, Reményik Károly lón megválasztva. A kamara költségelőirányzata 44061 korona kiadással elfogadott és az elnökség megbízott annak fölterjesztésével.

— **Kijátszott asszonyok.** Ugy esett, hogy az 1878-iki boszniai okkupáció alkalmával a „Kronprinz-erzred” Győrött állomásozó néhány századát is mozgósította a fővezénylet. Csupa győri fukból állott valamennyi Hanem mikor kimasiroztak a pályaudvarra, hogy a gőzkocsi sebesszáruny kerekén mielőbb eljussanak Novi Brčka alá, váratlanul nagy akadály gördült az indulásra készen álló vonat elé: az anyai szeretet. Ugyanis a hadfiak édes anyái irtózatoss patáliával követelték, hogy vigyék el őket is magukkal, hogy legyen a ki lefogja a csatákban eleső katonák szeméit s azzal fenyegetőztek, hogy ha kérésöknek hely nem adatik, mindnyáján oda fekszenek a sínekre, az induló vonat elé.

Lón óriási kavarodás. A tisztek elvesztették a fejüket s tanácstalanul bámultak az állomásfőnökre, ki egy negyedórát tétovázás után kijelentette, hogy igen is, elmehetnek az asszonyok is.

— Tessek beszállni!

Azoknak nem is kellett biztatás s pár perc alatt megtelt fehérnéppel a vonat utolsó négy kocsija.

Akkor aztán megszólalt a trombita, fűtült a lokomotív, döbörögtek a kerekek, hanem a búcsút integető asszonyok kocsijai — nagy csodálkozásukra — meg sem mozczaantak... Mert hát lekapesolták őket!

Irodalom.

A „Magyar szó,” a szabadelvű eszmék, a felvilágosodottság és az igazság fáradhatatlan harcosa az új esztendő alkalmából előfizetési felhívást hirdet. A most lefolyt küzdelmes esztendő tényei tanuskodnak amellett, hogy a „Magyar Szó” az igaz hazafiasság, a független szabadelvűség és a törhetetlen igazságszeretet bátor szószólója. A nemzet jogaiért vívott szent küzdelemben mindig ott volt az élen s amikor egyesek megmegtáborodva, minden engedmény nélkül abbahagyták a harcot, a „Magyar Szó” ragadta fel a földre ejtett zászlót és hívta fel további küzdelemre az ország közvéleményét. Az újból megindult harcot azután folytatta mindaddig, míg eltogadható engedményeket nem kaptunk és az erőszakos eszközökkel való harcot dicsőséggel be nem fejezhetjük. Elevevhetetlen érdeme a „Magyar Szó”-nak, hogy az 1848-iki törvények egyik jelentős alkotását, a XX. t.-cz.-et kiragadta az elfeledés homályából és erős küzdelem után elérte, hogy az 1848 XX. t.-cz. végrehajtását a kormány is felvette programjába. A „Magyar Szó” egyéb részeiben is elsőrangú ujság. Társadalmi, tudományos, művészeti és színházi kérdésekben vezető szerepe van a fővárosi sajtóban, újdonság rovata pedig a legfrissebb a legigazabb és legértékesebb hírekkel szolgál. A „Magyar Szó” előfizetési ára: egész évre 28 kor, fél évre 14 kor, negyed évre 7 kor, egy hónapra 2 kor. 40 fillér.

Rendkívüli kedvezmény lapunk t. előfizetőinek. Kiváló szolgálatot óhajtottunk teljesíteni lapunk t. előfizetőinek, midőn a magyar nők kedvező divat-ujságával a Budapesti Bazárral oly egyezsége léptünk hogy t. előfizetőinknek e minden tekintetben praktikus és modern szépirodalmi divatlapot az egy korona ötven fillér negyedévi előfizetés helyett negyedévenként 1 korona 30 fillérért küldjük. A Budapesti Bazár pompás kiállításában havonként kétszer jelenik meg s minden számában 60-70 divatábrán mutatja be a legújabb francia és angol divatot, a legújabb kézimunkákat s hogy az öltözékek hazilág is elkészíthetők legyenek, két oldalas szabás- és kézimunka-ívvél is szolgál, sőt természetes nagyságban, papírból kivágott kitűnő szabás-mintákat is nyújt. A Budapesti Bazár szakszerű képeiivel és utasításaival a női öltözékek házi elkészítésének titka meg van fejtve! Szépirodalmi részét elsőrangú írók írják. Midőn ezen rendkívüli kedvezményt lapunk t. előfizetőinek becses figyelmébe ajánljuk, megjegyezzük, hogy e kedvezményben csakis lapunk előfizetői részesülnek. Előfizetéseket minden hó elsejétől kezdve elfogadjunk. Az előfizetési pénzek lapunk kiadóhivatalába küldendők.

A tisztviselők fizetésének fölemelése mellett a sajtó oly erős közvéleményt teremtett, a melylyel számolnia kell a kormánynak. Ha a javaslat tényleg törvénynyé válik, az állami tisztviselői kar ezt első sorban a sajtónak, kiváltképpen pedig az Egyetértés (Főszerkesztő: Fenyő Sándor, fomuunkatársak: Kossuth Ferencz és Eötvös Karoly) megalkuvást nem ismerő agitaciojának tudhatja be érdemül, a mely lap 37 év óta folytatja küzdelmét a magyarság terjedéséért, a nemzet függetlenségéért, és vagyonosodásért és az ezt elősegítő tényezők: a tisztviselők helyzetének megjavulásáért. Az Egyetértés e küzdelmében annak a fölismerése vezette, hogy amely nemzetnek koldus kenyéren elnek a tisztviselői, annak boldogulása biztosítottak nem tekinthető, annak előhaladását, fejlődését az akadályok egymásba fonódó láncszemei nyűgözik. Az Egyetértésnek e nezetében mi is osztozunk és mi is részt veszünk abban a küzdelmében, melyet a tisztviselők fizetéselemeléseért folytat. Nem mulaszthatjuk el azonban kijelenteni, hogy ha a fizetéselemelés meglesz, a tisztviselők ne feledjék el, hogy olyan független szókimondó és hatásos vezérlapra, mint az Egyetértés, az ő érdekeik megóvására jövőben is nagy szükségük lesz, méltó dolog tehát, ha e lapot a magukénak tekintik és arra tömögessen előfizetnek. Kedvezményt kapnak az előfizetési árból negyedévre 3 forint 50 kr, egy hónapra 1 frt 20 kr-ért rendelkeznek meg. Minden előfizető az is, aki most lép be, díjtalanul kapja meg az Egyetértés pompás újévi ajándékát a Rákóczi-albumot, melynek bolti ára 3 korona. Előfizetni lehet: az Egyetértés kiadóhivatalánál Budapest, Vármegye-utca 11.

A tüdővész gyógyítása a természetes gyógy-mód szerint. 26 keppel illusztrálva írta Petrovics László, az első magyar „Természetes gyógyintézet” igazgatója. Ára bérmentes küldéssel 3 korona. Megrendelhető a kőbányai korona takarékpénztárnál Budapest X. ker., Jászberényi-út 3. sz. a. A tüdővész az ember legveszedelmesebb ellensége. A legtöbb halálozást ez a gyilkoló betegség okozza. A múlt évben több mint hetvezezer ember halt meg Magyarországon tüdővészben. A gyógyszeres gyógy-mód ezen betegséggel szemben hatástalannak bizonyult, ellenben a természetes gyógy-mód segítségével kitűnő sikereket érnek el a tüdővész gyógyítása körül. Külföldön már régibb idő óta, nálunk pedig újabban nagy mozgalom indult meg a tüdővész leküzdése végett. E ezelől olyan sanatoriumokat igyekeznek létesíteni, a melyben a betegeket a természetes gyógy-mód szerint kezelik. Eddig azonban csak egy ily sanatoriumunk van, a melybe évenként legfeljebb 200 beteget képesek csak felvenni: a tüdőbetegek száma pedig országunkban allandóan százezrekre, sőt a legújabb közlés szerint fél millióra rug, nyilvánvaló tehát, hogy ha nem egy, de ha ötven sanatoriumunk lesz, a szükségletet meg ennyi sem lesz képes kielegíteni. A baj óriási arányaival szemben ugy lehet csak kielegítő módon védekezni, ha az emberiség általán fel lesz világosítva arról, hogy a tüdővéstől miként óvakodjék és hogy ha a baj fellepett, az miként gyógyítható meg nemcsak a sanatoriumban, hanem odahaza is. A fenti könyv ezt tárgyalja, bárki által könnyen megérthető világos nyelven; óriási szolgálatot van tehát hivatva tenni az emberiségnek. Igen kívánatos, hogy ez az igazán hasznos, jó könyv, a közönség között elterjedjen. Különösen azok, a kiknek teste lesoványodott és legyengült, a kiknek melle szűk és lapos, kulcsosontjuk pedig kiáll — továbbá a kik már tüdő és mellhártyagyulladásban szenvedtek, nemkülönben a kiknek atyja vagy anyja tüdővészben halt el, a kik tehát attól tartanak, hogy a baj rájuk is átököldödjön; mindazok igen jól teszik, ha ezen könyvet megszerzik és figyelmesen olvassák, mert ebben a legkiválóbb egészségi tanácsokat kapják, a melyeket ha követnek megszabadulnak a tüdővészben leendő elpusztulástól.

Usarnok.

Karácsony este.

Karácsony este. Bús legénylakás. —
A szél sivit. Az ablak zuzmarás. —
Harangszó koudul. Szava szerze csendül
És lelkemen egy könnyesepp fut keresztül.

Csupán egy könny. — De az, a mit sirat
Nincs annyi gyötrellem az ég alatt.
Teáskannamba a víz zúgva forr...
Mit álmodoznak mostan valahol? —

Köröttem egy pár bús papírdarab.
Egy ágy, két szek. Rideg, csupasz falak.
Az égi szűznek szent arca csupán
Néz a falról le biztatóan reám! —

S lehajtom főmet némán, csendesen,
Egy ima reszket árva lelkemen...
Ma született a boldog Messiás...
S mi az enyem? Egy bús legénylakás! —

De messze — ott, oh annyi sok a fény...
Mint az első Karácsony ejjelen...
Ott csupa mosoly, csupa kacagás,
Ott tudják, milyen jó a Messiás! —

Ellesz Henrik.

Karácsony este silbakon.

Elbeszélés a katonaleletből.

I.

Mikor a bundások október 6-án bevonultak, mindjárt föltűnt az altiszteknek az a nagyon szomorú képű legény, kit a kaszárnyába egy fiatal asszony kísért, karján egy kis babával s kézen vezetve egy kétéves kis porontyot. A hájas, szuszogó őrmester úr Baracska, szemet vetett a csinos menyecskekre, kit alig alig lehetett a szomorú képű legénytől elválasztani. S amíg a káplárok és fráterek a bundásokat levették a magazinba, hogy ott mondurba dugják őket, a menyecske letelepedett az udvar fonyadt fűvére s gyermekeinek enni adott, az őrmester úr eléje szuszogott és pártfogói hangon szólította meg a sóhajtozó asszonyt:

— No, lelkem, kire vársz itt!

— Az uramra — sóhajtá az asszony. — Ezeknek a szegény kis porontyoknak az apjára.

— Itt van a bundások közt? — kérde az őrmester úr.

— Nem bundás az, instálom, csak olyan zekés, harisnyás. Mi felénk nem viselnek bundát, csak a mőczok, de azok is inkább bekecset.

Az őrmester úr előbb mosolyogni kezdett, majd a nagy mosolygástól füléig szakadt szét nagy harcsaszája, végre hangos hahotában tört ki.

— Hát nem is azt gondoltam, fiam, hogy az urad bundát visel, de hogy bundás, azaz regruta — mondá aztán, mikor eléggé kiröhögte magát. — Osztán hogy híjják a te zekésedet?

A menyecske kissé megsértődött azon, hogy ki-kacagták.

— Eh, mi köze magának ahhoz? Nem mindenkinek való az, hogy tudja.

Az őrmester úr szigorú képet vágott a kicsinylő feleletre.

— Te tán nem is tudod, ki vagyok én?

A menyecske vállat vont.

— Nem én, nem is nagyon bánom, akárki.

— Nőhát én az őrmester úr Baracska vagyok, — mondá a katona.

— Bánja a suly! — mondá a menyecske.

Az őrmester úr felfújta magát mint egy pulykakakas.

— Ha te nem bánod, majd megbánja az urad. Különben tudom, ki az urad. Gábor Istók az, ugy-e?

Az asszony nagyot nézett.

— Az, de hát honnan tudja?

— Hja, fiam, nekem mindent kell tudnom, ha meg se mondják nekem, mégis tudom.

Szénézett, hogy mindentudását bebizonyíthassa. Az udvaron keresztül egy nagy könyvvel kezében egy csakós katona haladt.

— Káplár Solyom! — kiáltott rá az őrmester.

— Hir! — ordítá a baka és megállott.

— Zu mir! — kiáltá az őrmester, — de laufsrittban.

A katona elkezdett futni, majd mikor az őrmesterhez ért, három lépésnyire tőle megállott, szalutált s aztán mozdulatlanul várt a parancsra. Az őrmester félszemmel a menyecske sandított, lesvén a hatást. Az asszony tényleg megszeppent, mikor látta, hogy a másik katona hogy engedelmeskedik emennek, akit ő kicsinyelt.

— Mit parancsoltam reggel, hova kell kennek mennie, mi?

— Őrmester úr azt parancsolta, hogy menjek a felvartungs-kanceláriába és ott az őrmester úr Ájziktól hozzak el egy kondért s azt vigyem el az őrmesterné ténsasszonyának.

— Megtörtént, he? — kérde a nagy úr szigorúan.

— Jelentem alássan, nem történt meg, mert a hadnagy ur Krekics az parancsolta, hogy vigyem el a kuttyját a lódoktorhoz, hogy adjon be neki.

Az őrmester úr czifrán kezdett káromkodni s öklével a káplár orra alatt hadonászott. Hatszor is elmondotta, hogy majd megmutatja ő, kicsoda ő és hogy kell neki nem engedelmeskedni. A katona mozdulatlanul állt és tűrte a szidalmat és a hadonászást.

— Kertájk, mars! — ordítá végül az őrmester, mire a baka elment.

— Látod, menyecske, hogy én itt mindenkinek parancsolok — szólt diadalmasan az őrmester — még a te uradnak is, a híres Gábor Istóknak.

Az asszony megröstellte magát.

— Nem híres az, instálom, csak olyan szegény székely ember. Osztán ne tessék rá haragudni, mert én bizony nem tudtam, hogy ilyen nagy úr az őrmester úr.

— Persze, most már tudod, de most egy kicsit késő.

— Istálom őrmester úr — kérlelte az asszony — csókolj kezet fiacskám az őrmester úrnak — szólt oda a majszoló kis porontyának. — ne tesszen az uramra azért haragudni, hisz ő nem oka annak...

— Jó, jó, menyecske — mondá a nagy úr — majd meglátom. Mondd csak, hova valók vagytok?

— Havadtőre, istálom.

— Osztán te most visszatérsz oda a gyermekeiddel?

— Nem én, istálom, mi ide béköltöztünk arra az időre, amíg az uram kiszolgál, hogy közel legyünk hozzája.

— Hát telik nektek annyira, mert ez sokba kerül.

— Még többbe került volna, instálom, ha az uramnak a szíve medhasadt volna belé, mert nem állotta volna ki. Ugy vett el engem engedélylyel, most Szentmártonkor lesz három esztendeje, osztán inkább kiadtuk a jószágunkat árendába és én ide bójttem, hogy az uram hadd lássa a gyermekeit mindig. Ott künn lakunk az Unomáj felé, Lábodi Mózeséknál, a ki atyámfia.

— Mondd csak, menyecske, meg lehet ott téged látogatni?

Az asszony lesütötte szemét és nem felelt.

— No, beszélj hát? Szívesen látnál?

— Nem.

Az őrmester ismét fölfújta magát.

— Kevély asszony vagy, hallod.

— Instálom, őrmester ur, nem vagyok én kevély.

— Hát akkor mért huzakodol?

— Mert becsületes asszony vagyok s szeretem az uramat.

A magazinból a bundások felöltöztetve jöttek elő, két altiszt vezetése alatt. Sorakoztak s a két altiszt tisztelgett.

— Őrmester úr, alássan jelentem, harminczhat bundást felöltöztettem.

Az őrmester úr úgy lépkedett végig a bambán bámoló ujonczok előtt, mint egy szemlét tartó generális. Végre egy lecsüggesztett fejű katona előtt állott meg, kire a menyecske ujjával mutogatott kis fiának.

— Nézd, ott az édes apád, Jancsikám!
— Gálbor Istók — kiáltá erős hangon az őrmester. Lépjén ki.

A bus katoná előlépett.
— Hallod, hé! Ne lógasd úgy le a két füledet, mint egy számár, mert fölütöm az álladat, érted?

A szomorú katoná hirtelen kiegyenesedett és szikrázó szemekkel nézett az őrmesterre.

— Ha velem beszélsz, akkor kövesse meg magát az ur. — mondá.

Az őrmestert előntötte a pulykaméreg s öklével hirtelen mellbevágta a katonát. Ez megtántorodott, de hirtelen összeszedve magát, rá akart rohanni bántalmazójára. E perczben a menyecske rémülten kiáltott föl és odarohant kis gyermekével karján.

— Édes, édes apjuk — kiáltá — ne nyuljon kend az őrmester úrhoz, mert az nagy úr s még kendet meg is ölethetné. Az Isten áldja meg, ne tegye, értünk.

A szegény katoná lehajtá fejét s nem szólott.

— Mit keres itt ez az asszony? — kiáltá az őrmester. — Káplár Retek, kergesse ki a kaszárnyából.

S amíg Gálbor Istók öklöbe szorított kezekkel, lehajtott fővel állott a hatalmas őrmester előtt, káplár Retek kiteszkolta a kaszárnyából a székelly asszonyt két kis porontyával.

II.

Ha valaha volt keserves dolga katonának Vásárhelyt, azt bizonyosan Gálbor Istóknak hívták. Először is füstbe ment az a reménye, hogy feleségét, gyermekeit legalább minden másodnap meglátogathatja s kipanaszkodhatja magát hű felesége kebelén s megcsókolgathatja apró porontyait. A kimenésre engedélyt szakaszvezetőjétől kell kérnie, az pedig mindenkinek ad engedélyt, csak Gálbor Istóknak nem, mert őrmester úr Baracsának ezzel akar kedvében járni. Szörnyű rabságban van benn a kaszárnyában Istók, kire minden társa rákapott már s csufolják búslakodása miatt és feleségével boszantják őt.

— Te Istók, ugy-e jobb volna a menyecske mellett nyugtózni, mint ezen a kemény strúzsákon? — kérdi az egyik.

— Ugy-e jobban szeretnéd, ha a Jancsika czibálná a füledet, mint hogy az őrmester úr Baracska?

— Tudod-e, mi újság, Istók? — kérdi a harmadik. — Az őrmester úr Baracska, eljár ám a feleségedhez, eldicsekedett vele a kántinban.

Keserű lesz Istóknak a lelke e szavakra. Tudja ő, hogy Ráki hű ő hozzá, de e beszédek után más azt hihetné, hogy képes lenne megcsalni az urát. Egyszer aztán, mikor nagyon boszantották a feleségével és az őrmesterrel, úgy meg találta szoritani a csufolódó torkát, hogy az melléig lökte ki a nyelvét. Csak nagy bajjal tudták kiszabadítani kezéből a gonoszt, ki Rákit rágalmozni merete. Ez aztán maródit jelentett, az ezredorvos kitudta a dolgot s bejelenté kapitány úr Schabracknak.

No, ezzel aztán jó kézbe jutott Gálbor Istók. A kapitány úr irgalmatlan katoná volt, megsavanyodott agglegény, ki megbukván a törzsisztvi vizsgán, soha följebb nem vihette többé. Ez aztán embergyűlölővé tette és ő dühét alantosain tölté ki. Jaj volt annak, akire rákapott. A fojtogatási história ráirányozta a kapitány úr figyelmét Gálborra. Tudakozódott felőle az őrmester úrnál, kitől elgondolhatólag a legkevésbé kedvező fölvilágosításokat nyerte a bús katonáról.

— Ugy, na, majd lesz rá gondom — mondá a kapitány úr. — Egyelőre csak huszonegy napi egyest kap, a többi majd aztán jön.

S Gálbor Istók azon időt, melyet nem egreczérozással töltött, az egyes fogságban heverte le. Ezalatt hiába járt be a kaszárnyába Ráki, a két kis gyermekkel, huszonegy napig színét se látta az urának. Annál sürűben ostromlá őt őrmester úr Baracska, ki gyakran járt el Lábodi Mózesék lakójához, az Unomáj mellett, hogy a csinos menyecskét meghódítsa. Minden eredménytelen ostrom után újabb büntetések vártak Gálbor Istókra, ki ezekről tudta, hogy felesége még mindig hű hozzája.

III.

— Hadd el, Ráki — mondá egyszer december eleje tájt Gálbor Istók a feleségének, midőn a leült huszonegy nap után végre meglátogathatta, — azt mondta a cigánydobos, hogy karácsonykor mindenki kap kétnapi urlábot, akkor majd itt leszek én is veletek. Ezért tőrök én annyit, azért a két napért.

Milyen szépen el is tervezték, mit csinálnak a két nap alatt! A karácsonyestét együtt töltik, öregapó küld be Havadtőről a hetivásárosokkal egy fenyőágot, arra aztán papírláncot csinálnak, gyertyákat vesznek, Jancsikának farkonfűtűlő lovacskát, a kis Rákinak czukorkát — milyen öröm lesz az! Hiszen Istóknak még a lénungjából is maradt pár hatosa, de Ráki is takarékoskodott az árendával s van egy pár forintja. Lábodiék tokányt csinálnak, egy kupa karcost hoznak s boldog karácsonyestét tölt együtt a két család.

Istók derülten búcsúzott el feleségétől s jókedvűen ment a kaszárnyába. A karácsonyestére gondolás meg-aranyozta szenvedéseit, — erőssé tette arra, hogy megint tőrjön. A cigánydobostól megkérdezte, hogy szokás az urlábot kapni s az megtanítá rá, miként kell azért réportra jelentkezni a kapitány úrnál.

Másnap várta szolgálati gyakorlat volt az udvaron. A tiszték és altiszték tanították a legénységnek az őrváltást és a kötelesség átadását. Miként kell megállítani a feléje közeledő alakot a silbaknak, hogy nem szabad fegyverét senkinek átadni, mikor használhatja fegyverét és sok más hasznos és haszontalan dolgot. Mindennap ezt csinálták, délután pedig iskoláztak a tiszt urak nevéből.

— Ká um ká like like lóhát exrex Franc Ferdinát... — tanítja a szakaszvezető a székelly bakát, kinek ugyan százötvenszer is elmondhatja a hosszú czimet, az ugyan soha meg nem tanulja. Pof ekkor a jutalom, de azért még se tudja, mi fán terem a „kaiserliche und königliche Hoheit Erzherzog Franz Ferdinand...“

Végre lejutnak a századparancsnokig: „Herr Hakmány Albert von Schabrack“ — no ez nem nehéz, csak mindennap kétszázszor kell elmondani, hogy Gálbor Istók el ne felejtse. Mintha a Miatyánk vagy az angyali üdvözlöt volna, úgy megtanulta ezt a nevet Gálbor Istók, hiszen az őrmester úr azt parancsolta, hogy ezt a Miatyánknál sokkal jobban kell tudni. A legfőbb hadurnak és trónörökösnek, a vezénylő tábornoknak s az ezredes úrnak oly végtelen hosszú neve van, hogy ezt Istók sohase tanulja meg, — de a kapitány úrét, ki az Urísten után közvetlenül következik hatalom dolgában, keményen megtanulta.

Hiszen ettől függ a két napi urláb sorsa s mikor réportra megy, bizonyos, hogy először azt kérdezi tőle a kapitány úr, — így mondta a cigánydobos. Még éjjelenként is ez a pár szó dörömböl a fejében, összevissza mondja néha, de mégis tudja.

S végre kevéssel karácsony előtt, csakugyan eljön a réport napja, melyen az urlábot kérők föl sorakoznak. Nagy sor legény áll ottan, s mindenki szeretne kissé elmenni, egy-két napra legalább, mi alatt érezné, hogy mégis ember s nem borjút czipelő kétlábu állat. A hosszú sor réport remegve várja azt az egy embert, kitől most minden reménye függ, a kapitány urat. Előzetesen az őrmester úr végig nézte a sort, minden legényt lepiszkol, mert ennek a sipkarózsája nem elég fényes, amannak az egyik gombja, a harmadiknak meg egy szál pehely volt a zubbonyán, de mindegyiké meg angyali szépségű Gálbor Istókéhoz képest. Bárhogy ragyogott is a kifényesített sipkarózsá, nemkülönben a gombok s a szíjon levő kétféjű sas, bármily tisztára valának is kefélve az egyes ruhadarabok: Baracska úr kijelenté, hogy piszkosan nem bocsáthatja a kapitány úr elé Gálbor Istókot, mert ő nem akar kikapni érte: Fűrér úr Solyomnak is volt mit hallania, vicsorgatta is a fogát az őrmester úr háta mögött Gálborra s igért neki minden jót. Már-már a sorból is kiléptették szegény Istókot, hogy nem állhat réportra, midőn megjött a hadnagy úr s rövidesen eldönté a pört. Futólag végig nézván Gálbor Istókot, haragosan szólott rá az őrmester úrra s valami olyat mondott neki németül, amitől a vastag őrmester arca lángba borult. Abba hagyta aztán Istók gyótrását, de látszott rajta, hogy e megszégyenítésért bosszút forral, mert éktelen gyűlölettel nézett még egyszer vissza a közlegényre.

A kapitány úr megérkezett. Sas szemmel nézett végig a soron, mely mint a fal, oly mozdulatlanul állott előtte. Aztán sorra ment az egyes katonákon, egyiknek megadta, a másiktól megtagadta a kivánalmat, ahogy éppen jött. Végre Gálbor Istók elé került.

— Hoty meghivnak tőlem? — kérde őt.

— Herr von Hakmány... — dadogá Istók... — herr, herr...

— No? — mondá rá a kapitány.

— Albert Zsobrák — nyögte ki Istók.

A sorban álló katonaságot egyszerre elővette a nevetésnék. Kuczogtak, fojtották vissza a nevetést, de bajosan lehetett. A kapitány még egyszer megkérdezte: — Mit megvagyok én?

— Zsobrák, — válaszolt Istók most már bátran, gondolván, hogy végre eltalálta a nevet.

Őrmester úr Baracska nagy képe szélesre derült ki, a hadnagy úr is kénytelen volt mosolyogni. Végre a kapitány, látva az általános derültséget, odafordult a hadnagy úrhoz és megmagyaráztatta magának a szót. Aztán éktelen dühre lobbant. Mindenki azt hitte, hogy szétépté a szegény Gálbor Istókot, ki ártatlan arcczal állott előtte s meg sem érté a borzasztó szidalmak okát.

A kapitány úr végre kidühöngte magát s aztán így szólott:

— Kapsz fene, nem urláb. Vártára méz karácsonykor. Odainté az őrmestert s németül meghagyta neki, hogy két napi sötét fogságba tétesse Istókot s miután éppen a század adja a várdaszolgálatot, Istókot tegye ki a szénamagazinhoz karácsony estére.

IV.

Csikorgó hideg éj van, a csillagok fényesen ragyognak le a sötét égboltozatról, a csipős szél fagyfalva járja át a tereket, a száraz fák ágait megzörgeti s azok úgy csapódnak egymáshoz, mint egy fölakasztott csontváz tánczó lábcsarai, aztán belekap az épület tetéjébe és füttyülve, sivítva zörgeti meg a cseréptetőt, mely szinte nyög a gonosz támadás alatt. A rideg nagy épület fakapujában egyetlen deszkaszálon egy szegény katoná futkos föl s alá, kezeit bedegja hóna alá, hogy meg ne fagyjanak, füleire ráhuzta sikkját s azok mégis fáznak, jéghideg puskáját ölbe fogja s úgy kopog, kopog a csonttá fagyott deszkán.

Szegény Gálbor Istók, téged hiába vár a hű Ráki a Havadtőről beküldött fenyőág alatt, melyen két kis gyertya csillog s melyet néhány czukorbáránka, apró játékszer és olcsó sütemény díszít, meg egy papírláncz, aminek különösen örül Jancsika. A kis Ráki már anyja karján ül s egy mézeskalácsot majszolgat, közben rábámul a csillogó fára és azt mondogatja mindig:

— Há... á, há... á.

Lábodiék is bejönnek, szinte látja Gálbor Istók, hogy örülnek ők is, hogy várják a jó berbécsotányra Istókot, pedig megizente a cigánydobos által, hogy nem mehet, silbakon kell állania szent karácsony éjjelen. De mielőtt kivonult volna, egy fullánkot még a szívébe döftek bakatársai:

— Hadd el Istók, majd elmegy helyetted a feleségedhez az őrmester ur Baracska.

S Istókot, amíg a fagyaló hidegben föl s alá futkos a deszkán, előnti a forró vér, midőn erre gondol. Az ő zsarnoka, az a gonosz, ki mindig megkísérli a hű Rákit, bizonyosan ott lesz ma este is, megmérgezni az ártatlan gyermekek örömét...

És ekkor Istók elméjére sötét gondolat száll. Kezében a puská, abban az éles töltény, melyet végszükség esetén szabad használnia... Oh, ha a Sátán most idehozná őrmester úr Baracska, csak az Isten lenne irgalmas neki. De a gonosz ilyenkor nem jön erre. Ki járna erre ilyen itéletidőben? Mintha a bakák valamit beszéltek volna arról, hogy kapitány úr Schabrack, mikor regemencz-inspekciós, megszokta lépni a silbakot... agglegény, nincs családja, se öröme, se karácsonyestéje, összes öröme, bánata, gyötrelme a szolgálata... Eh, nem jön az sem ide most, szerencséjére. Csak a szél zörgeti a fára akasztott csontvázakat, a mint Istók képzeli, mikor a fagyott ágak egymáshoz ütődnek.

A távol fekvő városból idehallatszik az esti harangszó. Mennyi boldog ember örvend most a szent karácsonynak, csak annak nincs öröme, a ki e napért, ez estéért tőr, szenvedett annyit. Miért ne lehetett volna mást állítani ide és Istókot elbocsátani gyermekeihez, feleségéhez; egy év szenvedését újra elviselte volna.

A szél mintha kissé megállt volna... a természetben ünnepélyes csend honol. Talán ép e perczben született meg a Megváltó a bethlehemi istállóban, bizonyosan akkor is elállott a szél, hogy a csordapásztorok az angyalok énekét jobban hallhassák.

E perczben lódobogás hallatszik; az uton egy lovas alak közeledik a szénamagazin felé. Istók ereiben megfagy a vér: ő az, az inspekciós tiszt, Schabrack kapitány ur. A katoná megáll a deszkán s fegyverét készenlétbe kapja. A tiszt harmincz lépésnyire megállítja lovát, leszáll, odadobja kantárszárát a ló nyakára s az ör felé közeledik.

— Halt, verdó! — kiáltja Istók és felfogja puskáját.

A tiszt szétveti köpenyét s derekán ott látszik a sárka selyemöv, a szolgálati jelvény: ő az, a kapitány.

— Regiments Inspektions-Hauptmann — kiáltja csengő hangon.

E perczben iszonyu dörrenés rázza meg a levegőt, a tiszt elbukik s melléből patakzik a vér, mely pirosra festi a havat.

A katoná pedig leereszti fegyverét, leemelí sapkáját s az égre tekint:

— Dicsőség a magasban Urístenünknek!

Kaozlány Géza.

Szerkesztői üzenet.

P. J. Nagyenyed. Nagyon sajnáljuk, hogy becses alkalmi czikké jelen ünnepi számunkra későn érkezett. Megfelelő czikkünk már akkor szedve volt.

Maroujvár. Az illető czikkben semmiféle bántalom nincs. Íróját nincs miért megneveznünk Bélyege felül rendelkezék.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárujár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárujár részvénytársaság könyvnyomdájában.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szög 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Hirdetmény. A marosújvári takarékpénztár 1903 évben fizetett 5 1/2% betéti kamatát 1904. jan. 1-től kezdve 5% -ra szállítja le. A kamatozás a betételt követő napon kezdődik és a kivételt megelőző napig tart. A pénztár, vasárnap kivételével, naponként nyitva. Kölcsön kamatlab 6, 7 és 8%, minden jutalék nélkül. Az igazgatóság: 508 1-3

1410-1903. v. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-ezikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró-ság 1903. évi V. 284. sz. végzése következtében dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt M. Igeni takarékpénztár javára M.-B.-Boesárdi Nesztor Cziriák és t. ellen 500 kor. s jár. erejéig 1902. évi április hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 900 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: Nesztor Cziriák és neje 2 ókór, 1 ló, 1 szekér és 1 telen nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíró-ság 1903-ik évi V. 1019/1 számú végzése folytán 500 kor. tőkekövetelés, ennek 1903. évi nov. hó 11 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódj és eddig bíróság már megállapított költségei erejéig M.-B.-Boesárdon az előjáráság házá-nal leendő eszközösére 1903. évi decz hó 29-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árve-résen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-ai értelmében kész-pénzfizetés mellett a legelőbbit ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagyenyeden, 1903. évi nov. hó 25. napján.

Gajzágó Simon

503 1-1

kir. bírósági végrehajtó.

SZŐLŐLUGAST

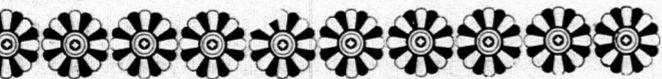
ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskotály és más edes szőlőkkel.

A szőlő házáinkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus barkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki címét egy levelezőlapon tudatja.

CZIM: Ermelléki első szőlőoltvány telep Nagy-Kágya, u. p. SZÉKELYHID. 458 6-20

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 100 000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra.

Előnyös kölcsönt nyújt betáblázásra.

Kereskedelmi váltókat 6%-al számítol le.

Váltókölcsönt 6 1/2%-ra ad.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9-12 óráig.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 419 jelige alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr. 441 15-50

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA.

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei 55 kötetben és ennek kiegészítője, a hat testes kötetben teljes Magyar Shakspere.

Épp most jelent meg nemzeti irodalmunk eme korszakos gyűjteményének negyedik sorozata s így most már 20 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdíszesebb kiadásából, melynek rendkívül nagy elterjedése a nemzet minden rétegében eddigelé szinte páratlan.

A most megjelent negyedik sorozatot különösen a Széchenyi-kötet teszi érdekessé. Ezt Berzevicy Albert állította össze a legnagyobb magyar műveiből s oly bevezetéssel látta el, mely essay-irodalmunkban kiváló helyet fog elfoglalni.

Nagy figyelmet fog kelteni a kurucz-költészet kötete is, melyet Erdélyi Pal szerkesztett nagy ráteremtéssel.

Ezenkívül Vörösmarty IV kötet, Tompa II. kötet és Kisfaludy Sándor I. kötet jelentek meg a sorozatban. Az utóbbihoz Heinrich Gusztáv írt nagybecsű bevezetést.

A már előbb megjelent három sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte Zoltvány Irén.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.

Kölcsy Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferencz.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Tompa Mihály munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái I. II. és III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspere összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapják.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

A

VÖRÖSMARTY-ALBUM.

A Pesti Napló, a mely eddigelé az Ember tragédiáját, Arany János balladait, Zichy Mihály illusztrációival, Katona József Bánk bánját, a Himfy-Albumot, a Költők-Albumot, tavaly a remek kivitelű Zichy-Albumot, stb. udta olvasóinak a könyvpiacra általános feltűnést keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fényvel és pompával aranyvázson keménykötésben a

Vörösmarty-Albumot

fogja olvasóinak karácsonyi ajándéku adni.

A Vörösmarty-Album a Zichy-Albumnál is díszesebb kiállításban nagy kvart alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát.

Csongor és Tündét, Vörösmartynek a kedves drámai költeményét, a Szózatot, a Vén cigányt, Szép Ilonkát és Vörösmartynek legkiválóbb költői alkotásait, kiváló művészek eredeti festményei-vel és rajzaival 20 műmellékletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációval. A

Vörösmarty-Album műmellékleteit a legjele- sebb magyar festőművészek készítik. Mindany- nyujuk élen ott van Székely Bertalan, a leg- nagyobb magyar történeti festő, a ki a Toldi című költeményt illusztrálja. Kortársa és barátja

Madarász Viktor, a Salamon című költemény- hez készit festményt. A két nagy historiai festő- hoz a következő elsőrendű magyar művészek

sorakoznak Bihari Sándor, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Kémény Jenő, Kernstock

Károly, Krenner (Tardos) V., Magyar Mann- heimer Gusztáv, Nagy Sándor, Radóné Hirsch

Nelli. Ezenkívül számos kisebb illusztráció dí- szíti majd a Vörösmarty-Albumot, a melyek egész

sor kiváló magyar festő művészetét fogják a Vörösmarty-Album keretében bemutatni. A való- ban remek kivitelű műlapoknak egy része gyö- nyörű színyomású lesz, a melyen eddig alig je- lent meg magyar díszműben. A Vörösmarty-Al-

bumot megszerezhetik mindazok, a kik a Pesti Naplóra

1. egyszerre egy egész évre előfizetnek.

2. a kik félévre fizetnek elő és kötelezettsé- get vállalnak, hogy egy további feléven át elő- fizetnünk lesznek,

3. a kik egy negyedévre fizetnek elő és további háromnegyedéven át való előfizetésre kötelezett- séget vállalnak, azok a második évnegyedre szóló előfizetés beszoigaltatása után kapják meg a Vörösmarty-Albumot,

4. a kik havonta fizetnek elő és egy egész évi előfizetésre kötelezettséget vállalnak, azok a hatodik havi előfizetés beküldése után fogják megkapni a Vörösmarty-Albumot.

Azon új előfizetőink, a kik a Zichy Mihály-Al- bumot, az 1903. évre szóló előfizetés alapján, mint előlegezett ajándékot birják, azok a Vörös- marty Mihály albumot csak úgy kapják meg,

ha egy további egész évre előfizetnek, illetve ha jelen négy pontban felsorolt előfizetési feltetelek egyikének eleget tesznek.

A Pesti Napló előfizetési ára: Egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fillér. — Előzetni minden hó 1-től és 15-től lehet.

A „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat

igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermek divatáru üzletében

NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett

csakis mindig

a legjobb minőségű áruk lesznek ki- szolgálva,

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR RÉSZV. TÁRS.

NAGYENYED.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
PORKAPSZULAGYÁR.
DOBOZÁRUGYÁR.

Mindegyik DOBOZÁRUT (CARTONNAGE) u. m. közönséges és hajlítót dobozokat stb.

Egyéjszereket, zenekészleteket és gépeket részére kisebb árúkat készítenek és szállítanak. Különösen a műanyag dobozokban szállítanak.

Készít: műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képesárjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, mindenemű kereskedelmi nyomtatványokat, könyvnyomdai és könyvnyomdai kivitelben Továbbá postacsomag és üveg-czímkeket, posztéjegyeket, rajjelzőkeket, porkapszulákat, papírzsákokat, kötőpapírokat és mindenemű gyógyszerész nyomtatványokat könyv- és könyvnyomdai vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben.

Első kézből: a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban

Első magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.
cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító
a Rákóczi javított Tárógató egyedüli feltalálója
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült összes rez-, fa- és vonós-hangszerket. =
Hegedűk, gordonkák, bögők, fuvolák, klarinetek, trombiták és czimbalmok.

Tárógató ára 30 ftról (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.
Zenekar teljes felszerelése olcsó arban, előnyös fizetési feltételek mellett. 303 12-19
Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.
JAVÍTÁSOK speciális kivitelben gyorsan és szakzerűen eszközöltetnek, vonós-hangszernek a legújabb találmány hangfokozó gerendával, melyért garantiát vállalok.

Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kérendő mely bérmentve megküldetik

Most jelent meg 20.000 példányban az **Érmelléki Szőlészeti és Borászati Szakközlöny**, mint Országos Hirdetési Kalauz.

Ez a legelső vidéki Szőlő és Borértékesítő Vállalat, olyan országos érdeklődő forgalmi havi értesítője mely általános kereskedelmi állandó mellékleteben, díjmentesen pártolja a hazai ipart.

Az előfizetők ingyen hirdethetnek!
Magában foglalja az összes ermelléki szőlő- és borkereskedők közös árjegyzékét. Ismerteti az összes hazai szőlőoltványtelepeket. Elősegíti a magyar borkereskedést, 1/3 részben szakbizalommal, 2/3 részben hirdetésekkel foglalkozik, úgy azonban, hogy elméleti részében is gyakorlati tanácsokkal szolgál az olvasónak. És megis egyes szám ára helyben 30, vidéken csak 50 fillér, mely összes postabélyegeken is beküldhető.

OLVASÓKNAK:	HIRDETŐKNEK:
(kereslet).	(kínálat).
Egész évre - - - 4 kor.	Egész évre - - - 24 kor.
Fél évre - - - 2 "	Fél évre - - - 12 "
Negyed évre - - 1 "	Negyed évre - - 6 "

Ezért kapja az előfizető a Szőlészeti és Borászati Szakközlönyt mint az Országos Hirdetési Kalauzt. A kihirdetéseket rovatában tetszés szerinti időben 4 (négy) ingyen hirdetést tehet közzé.

Az előfizetőknek jogukban áll az Országos Hirdetési Kalauz „Szőlészeti és Borászati” vagy általános kereskedelmi rovatában meghatározott területnél nagyobb területet is elfoglalni, mely esetben a csekély különbözeti összeg ráfizetendő.

Közégi- és körjegyzők, lelkesek és néptanítók az előfizetési árak felét fizetik.

Minden 10 (tíz) egész éves előfizetőt gyűjtő tiszteletpéldányban vagy kívánatra készpénzjutalékban részesül.

Az ország legjelesebb szakírói dolgoznak Szakközlönyünkbe. Munkatársak, tudósítók és hirdetési felvételi irodánk minden borvidéken és jelentékenyebb városban föltalálhatók.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SZÉKELYHIDON, Biharm.

Felelős szerkesztő: **CZIRJÁK KÁROLY** szőlőbirtokos.
Főszerkesztő: **DEÁK ANDOR** kir. szőlész. és borász. felügyelő.

Kiadótulajdonosok: CZIRJÁK és Társai.

II.
Szőlő-oltások!
Lugasnak való csemege-fajok! Kitünő minőségű ermelléki fajborok! 483 4-6
CZIRJÁK KÁROLY Székelyhid, (Biharmegye).

Összes kávé fajokat leszállított áron ajánlom.

Mint bizományos a legkitünőbb magyar zománcozott bádgedény gyárnak, ol. előnyös árakat értem el, hogy a márvány zománcu legegészségesebb főző-edényeket felére leszállított áron adhatom el; bárki egy kis csupor vételével (8 kr.) meggyőződhetik az előnyös vétel felől. Kupás fazék vagy lábos 20 kr., 2 kupás 28 kr., legújabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra” kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen olcsók: 90 krtól fölfelé - ugyszinté más nemű zománcozott edényekhez hasonló olcsó áron nagy kiválasztásban ajánlok.

A legjobbnak ismert hatású keserűvíz 2-3 napig tart „Ferencz József” keserűvíz nálam kapható, ugyszintén az alábbi ásványvizek friss töltésben:

Borszéki borvíz, Bikszádi, Bilinyi, Budai (Ferencz József Loser János horgony jegyű), Előpataki, Giesshübl, Karlsbadi, Krondorfi, Levcioi, Margit, Marienbadi, Salvátor, Selters, Sztójai, Szobránczi, Parádi keserű, Parádi Arzenes.

Egy 4 szoba, konyha, pincze és mellékepekéből álló lakás kiadó.

A híres Regemburgi állat-táppor, melynek használata által az állatok betegségtől megvédve étvágyuk, erejük javul. Tehenek jobb és több tejet adnak, jobb kedvűek lesznek; disznóknak szarvasmarháknak juhoknak igen ajánlható biztos óvszer. Eredeti ölmozott csomagokban nálam kapható.

Saját gyártmányú sodrony-fonataimat ajánlom mint legegészségesebb, legolcsóbbat, legtartósabbat, bármiféle kerítéshez, úgy szintén önozott tuskés sodronyt legolcsóbb árban.

BISZTRITSÁNY LAJOS.

6 50-*

Rézgállé. Vermorell permetező, Raffia szőlőkötöző legolcsóbb árban, kékkő szőlő és növények permetezésére leszállított áron.

Legjobb hírnevű vizimalmi lisztek raktára.

Koron a tyukszem és borkeményedés elleni legjobb tapasz kizárólagos árusítója.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **karácsonyi ünnepekre**

ARANY-, EZÜST-ÓRÁK
és mindennemű chinai ezüst árukat melyen leszállított áron szolgáltatam. Szives pártfogásukat kérv, maradtam Tisztelettel

KLEIN SAMU,
órák és ékszerész.
499 2-5

Kalap, nyakkendő és fehérneműk.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint Nagyenyeden, Főtér 3 szám alatt létező

férfi, fiu és gyermek kész-ruhák

valamint férfi divat üzletben az őszi és téli idényre mindenféle különlegességek teljes választékban megérkeztek. Ugyszintén

saját szabóműhelylyel

rendelkezem, hol a mai kornak megfelelő szabást tartok, kinek munkája minden magas izlésű igénynek megfelel.

Továbbá raktáron tartok dus választékban mindenféle hazai és valódi angol gyapju szövöketet, férfi, fiu- és gyermek-ruhákat, városi bundákat, valamint elismert jó minőségű, kizárólag kézimunka, hazai gyártmányú női-, férfi-, fiu- és gyermek cipőket.

Becsés pártfogását kéri teljes tisztelettel

BERKOVITS BÉLA
NAGYENYED, Főtér 3. szám.
426 10-*

Szolid árak és pontos kiszolgálás.

Bel- és külföldi nagy szövét raktár.
Nagy raktár női-, férfi- és gyermek-cipőkben.

Sz. 4882-903 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, mi szerint a medvéi ev. ref. egyház végrehajtató részére 160 kor. tóke, ennek 1899 évi szeptember hó 1. napjától járó 8% kamatai 20 kor. eddig már megállapított, ugy a jelenlegi 16 kor. meghatározott és az ezután felmerülő költségek, ugyancsak végrehajtató ev. ref. egyház 41 kor. 60 fillér, 118 kor. 86 fillér, valamint az 1881. évi LX. t.-cz. 167. §-a alapján esatlakoztatott végrehajtatók Székely József és neje Németh Mária 137 kor. 67 fill., Neuchlos Dezső 800 kor. tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett Halmágyi János és társai végrehajtást szenvedtek ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. bíróság területéhez tartozó Medvés község határára fekvő, a 23 sz. tjkvben felvett s Jóó Kata Halmágyi Jánosné nevére álló A + 7 r. sz. 49. 50.1 hr. sz. belsőségre 400 kor., a medvéi 220 sz. tjkvben felvett A + 1. 18-38 r. sz. 199, 16, 17, 34, 144, 1, 292, 389, 2, 486, 1, 538, 1, 657, 1, 705, 706, 839, 893, 1, 944, 945, 973, 1042, 1263, 1, 1264, 1, 1319, 2, 1320, 2, 1350, 1, 1360, 2, 1367, 2, 1440, 1441, 1442, 123, 2, 124, 2 hr. sz. ingatlanokból Bartha András az Andráse nevére álló 1/2 rész jutalékra 744 koronában megállapított kikialtási árban az árverést az 1881 évi LX. t.-cz. 146 §-a alapján elrendeli, a medvéi 25 sz. tjkvben felvett ingatlanra vonatkozólag a kérés a 4881,903 sz. végzésben jelzett okból elutasított. A 66 és 173 sz. tjkvben felvott ingatlanokra az árverés a fenti sz. végzéssel jelen követeles és jár. behajtása végett is elrendeltetvén, a kérés e tekintetben tárgyalanná vált.

Az árverés megtartására határnapul 1904 évi január hó 12-ik napjának d. e. 10 órája Medvés községéhez tüzetik ki.

Az árverésnek kitett ingatlanok a kikialtási áron alul is el fognak adatni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal zámitott és az 1881 évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban kiküldött kezehez letenni, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságát. Marosújvárt, 1903. évi október hó 6-án.

510 1-1

Sólyom, kir. albiró.

Pályázat.

A nagyenyedi községi óvodánál betöltendő évi 600 korona fizetéssel, 50 korona ötödéves korpótlékkal, természetben élvezendő lakással, kerttel és 16 köbméter failtelményen javadalmazott óvodónői állásra pályázat hirdetik.

A szabályszerűen felszerelt kérvények legkésőbb 1904. év január 10-ig nyújtandók be dr. Varró Laszló polgármester, óvoda felügyelő bizottsági elnökhöz.

Nagyenyed, 1903. december 17. 507 2-4

Sz. 3989-1903. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Albina nagyszabéni takaré- és hitelintézet végrehajtónak Mitea Juon végrehajtást szenvedő elleni 52 kor. 61 fill. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (vizaknai kir. járásbíró) területén levő Székas-Prézaka községben és határára fekvő a Mitea Juon nevére székasprézakai 103 sz. tjkvben A + 1-3. 7-9, 11, 14-18, 20-25, 27-31, 33, 44 rend, 250, 251, 265, 309, 710, 711, 738, 800, 2, 801, 972, 1170, 1172, 1181, 1190, 1196, 1197, 1200, 1253, 1254, 1578, 1730, 1779, 1, 1762, 1811, 1841, 1843, 1874, 1921, 1923, 1935, 2048, 2243, 2244, 2253, 2254, 2270, 2430, 1, 2558, 2582, 2607, 2634, 2683, 2691, 2795, 802 hr. sz. alatt felvett ingatlanokra az árverést 2639 koronában ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi január hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Szék s-Prézaka községhez tartó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik, végrehajtató és képviselője kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 263 kor. 90 fillér készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett arfolyammal zámitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881 évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknan, 1903. évi november hó 24-én.

Korinsky Győző, kir. albiró.

511 1-1

1482-1903

v. szám

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi királyi járásbírósnak 1903. évi V. 1031 sz. végzése következtében dr. Major Ödön ügyvéd által képviselt öz. Gál Beláné javára diódi Milea Szimion és t. ellen 1504 kor. s járulékaik erejéig 1903. évi november hó 26-án foganatosított kikialtási végrehajtás utján foglalt és 3203 kor. becsült következő ingóságok, u. m. Mitrea Szimionnál 4 drb ökör, bor, osztorokbuza, stb. 2733 kor. becsértékben, Puskás Juonnál 2 ökör, 1 szekér, 430 kor. becs. tékben nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1903-ik évi V. 1031.2 számú végzése folytán 1504 korona tőkekövetelés, ennek 1903 évi szept. hó 2. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj bíróság már megállapított költségek erejéig Diódon az előjáróság házára leendő eszközésére 1903. évi december hó 30-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kütetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Kelt Nagyenyeden, 1903. évi december hó 7-én.

Gajzágó Simon, kir. bír. végrehajtó.

505 1-1

Sz. 3988-1903. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Albina nagyszabéni takaré- és hitelintézet végrehajtónak Bunea Niculăe és neje Albu Anna végrehajtást szenvedő elleni 52 kor. 64 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. járásbíró) területén levő Örményszékes községben és határára fekvő, az örményszékesi 307 sz. tjkvben A + 11-17 rend 380, 381, 1168, 1710, 1893, 3038, 3687 hr. sz. a. foglalt ingatlanok és 12/6750-ed rész legelőbéli jutaléknak a Bunea Niculăe nevére felvett fele részére az árverést 624 koronában ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi január hó 22-ik napján d. e. 10 órakor Örményszékes községhez tartó meggyártó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik, végrehajtató és képviselője kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 62 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett arfolyammal zámitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt sz. I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknan, 1903. évi november hó 24-én.

Korinsky kir. aljárásbíró

512 1-1

Sz. 599-1903. tkvi.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vizaknai kir. járásbírósnak 1903. évi Sp. 288/3 sz. végzése következtében dr. Bordán János ügyvéd által képviselt Linbek Rudolf javára Bredian Nicolae és neje ellen 130 kor. s járulékaik erejéig 1903. évi október hó 7-én foganatosított kikialtási végrehajtás utján lefoglalt és 2000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 Hofner-féle gőzmozdonyu eséplőgépj szijjazzattal együtt nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. járásbírósnak 1903-ik évi V. 272/2 sz. végzése folytán 130 kor. tőkekövetelés, ennek 1903 évi december hó 1 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 12 kor. 34 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig Alamoron végrehajtást szenvedőnél leendő eszközésére 1904. évi január hó 2-ik napjának d. u. 1 órája határidőül kütetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárón alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságukat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kikialtási jogos nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Vizaknan, 1903. évi december hó 11. napján.

Eichner Károly, kir. bírósági végrehajtó

506 1-1

VAJNA MIKLÓS

SZÉKELYHIDY JÁNOS utóda

vászon-, uri és női divatáruháza Nagyenyeden.

Van szerenésém a n. é közönséget értesíteni, hogy személyes bevásárlásom alkalmával sikerüt egyik nagyobb gyárosnál nagy mennyiségű árút mesés olcsón megvenni, miért is ez alkalommal nagy

Karácsonyi vásárt rendezek.

Csakis elsőrendű jó minőségű áruk kerülnek eladásra, ugymint: a legújabb őszi és téli ruhaszövetek, mosó bársonyok és barchettek, ruha- és blouz-selymek, harasztkendők és sálak. Szőnyeg, függöny, bútorszövet; pokrócz, ágy- és asztalterítők. Normai (Jäger) női, férfi és gyermek alsó ruházat,

- 1 vég világhírű Margit-vászon ezelőtt 7 frt 25 kr., most 6 frt 50 kr.
- 1 vég Enyedi vászon (16-2) ezelőtt 5 frt 30 kr., most 4 frt 95 kr.
- 1 vég Enyedi vászon (16-3) ezelőtt 5 frt 60 kr., most 5 frt 10 kr.
- 1 méter tennis flanel 14 és 18 kr.
- 1 méter jó mosó Kreton saisonban 24-25 kr., most 15 kr.
- 1 " " " " " 28-30 kr., most 19 kr.
- 1 " " " " " 32-35 kr., most 21 kr.

- 1 méter 1/2 gyapju delain saisonban 60-65 kr., most 39 kr.
- 1 méter 1/2 gyapju francia flanel ezelőtt 1 frt, most 58 kr.
- 1 méter női posztó 120 cm széles 45 kr.
- 1 méter angol cybelin szövet 120 cm. széles ezelőtt 1 frt 40 kr., most 92 kr.
- 1 pár szép izléses színes kézelő most 22 kr.
- 3 drb szép izléses nyakkendő 1 frt.

Óriási nagy választék kézimunkákban.

Ezen mesés olcsó árak december hó 31-ig érvényesek.